

Sanser og motorik

Linjefagsopgave i bevægelsesfag

Seminariet i Esbjerg

Afleveringsdato: 6 oktober 2006

Vejleder: Lilian Madsen

Udarbejdet af: Camilla Hansen, 241

(Gerne have en karakter for opgaven)

Indholdsfortegnelse

• Indledning	s. 1
• Problemformulering	s. 1
• Emneafgrænsning	s. 1
• Metode	s. 1
• Sanser	s. 2 - 4
• Motorik	s. 4 - 5
• Barnets motoriske udvikling fra 3-6 år	s. 5 - 6
• Praksisforløb	s. 6 – 8
• Undersøgelsesdel	

TEMA - Børn og bevægelse; Konger over kroppen **s. 9**

Et eksempel på motorisk træning i børnehaven Hedevang	s. 9 – 10
• Didaktisk/pædagogisk del	s. 10 – 11
• Konklusion	s. 12
• Perspektivering	s. 12
• Litteraturliste	s. 13
• Bilag 1 ”Rejsen til Afrika”	s. 14
• Bilag 2 ”Den gode og onde motoriske cirkel”	s. 15

Indledning

Det er vigtigt at få så mange sanseindtryk som muligt, i de første år af vores liv, da det er erfaringer derfra som danner grundlaget, for vores udvikling.

Børn nu til dags, bliver tit overbeskyttet og pakket ind i vat, fordi forældrene er bange for at deres børn skal komme til skade. Vi lever i en travl hverdag, hvor mange forældre er tilbøjelige til at transportere deres børn frem og tilbage. Dette er en misforstået beskyttelse, fordi alle børn har brug for at få stimuleret deres sanser og motorik, for at kunne udvikle sig.

Jeg har valgt at skrive om sanser og motorik, hos børnehave børn, da jeg gerne vil i praktik i en børnehave i min 2. lønnede. Derfor synes jeg, det kunne være spændende at vide noget om hvordan man kan styrke børns udvikling, gennem sanser og motorik.

Problemformulering

Hvilken betydning har sanser og motorik for børns udvikling ?

Hvordan kan jeg styrke børns motoriske udvikling ?

Emneafgrænsning

Jeg har valgt at beskæftige mig med børnehave børn i alderen 3-6 år, inden for normal området, da det er denne målgruppe jeg skal arbejde med, i min praktik.

Jeg vil komme ind omkring hvad sanser og motorik er. Så vil jeg komme ind på, hvordan man kan styrke børns motoriske udvikling, og hvilken betydning sanser og motorik har for deres udvikling. Derudover vil jeg lave et praksis forløb, hvor børns sanser og motorik bliver styrket.

Metode

Opgaven er opbygget i 4 afsnit. En teori del, en praksisdel, en undersøgelsesdel og en pædagogisk del. Jeg vil tilegne mig viden fra relevant litteratur omkring emnet. Bruge Internettet, til at finde oplysninger. Samt interview med en pædagog fra Hedevang børnehave.

Sanser

Sansesystemerne fungerer som en helhed, hvor alle sanser påvirker hinanden. Alle sansesystemer er meget vigtige, for mennesket. Man kan ikke sige at der er nogle sanser, der er vigtigere, end andre. Det er nemlig igennem sanserne, vi registrerer og oplever den verden omkring os, og ikke mindst oplever os selv. Sanserne giver nemlig oplevelser og livskvalitet til det enkelte menneske.

Det er vigtigt at barnet, får positive sanseoplevelser, fordi det styrker barnets evne til at modtage sanseindtryk. Barnets motoriske udvikling hænger nøje sammen, med sanserne. Jo mere man bruger sin krop, jo mere udvikler barnet sig i den positive retning. Jo tidligere i barnets opvækst man observere og forstår et barns kropslige signaler, des bedre er mulighederne for at hjælpe barnet. Mennesket har 7 forskellige sanser, som jeg kort vil beskrive, hver for sig. De bliver opdelt i 2 grupper, nemlig de ydre og de indre sanser. Der findes 5 grundlæggende sanser, som kaldes de ydre sanser: *synssansen, høresansen, følesansen, og smagssansen og lugtesansen*. De indre sanser er: *muskel-/ledsansen og ligevægts- og bevægelsesansen*.¹

Synssansen: Kaldes også den visuelle sans. Der er forskel på øjet og synet. Øjet fungerer som et kamera, mens synet inddrager hjernens opfattelse. Synet betyder rigtig meget for mennesket, og mange vil mene at det er den sans der har størst betydning for vores livskvalitet. Synssansen er en distancesans. Vi iagttager det der foregår, men kan ikke dele det med andre i samme grad, som man for eksempel kan med høresansen. Øjet er sjælens spejlbillede, hvilket betyder at man ved hjælp af synet kan udtrykke næsten alle følelser.

Høresansen: Kaldes for den auditive sans. Hørelsen har stor betydning for indlæringen hos mennesket. Hørelsen er en meget væsentlig kontakt med andre mennesker, både når det gælder socialt og informativt. Høresansen er en meget social sans, fordi man kan trække omverdenen ind til sig, og man kan dele noget med andre. Grunden til at den er så vigtig er, at tale er nøje sammenhængende med hørelsen. Mennesker der ikke kan tale er tit dårlig stillet, fordi de ikke kan tale, forstå eller udtrykke sig verbalt med andre mennesker.

Følesansen: Også kaldet taktilsansen, som har sine sanseorganer placeret overalt i huden. Men de steder der er mest følsomme er på fingerspidserne, omkring munden og kønsorganerne.

¹ Hyldig, Jette: **Sundhedsfag**, 2. udgave, 1. oplag, 2005, Munksgaard Danmark.

Følesansen er af stor betydning for mennesket, fordi man opnår kropsopfattelse. Sansecellerne registreres ved tryk, smerte og temperatur.

Smagssansen: Smagssansen kaldes den glade sans, fordi de fleste har et godt forhold til at smage forskellige ting. Fordi flere af de andre sanser mærker man kun hvis der er noget i vejen med dem. Smagssansen giver mange positive oplevelser i løbet af dagen. Man siger der findes 4 grundelementer, som er: *surt, sødt, salt og bittert*. Men man mener nu at man kan opfatte nogle mere fine nuancer. Men det kan nogen gange være svært at vide hvad man smager, fordi lugtesansen, også spiller ind med indtryk.

Lugtesansen: Lugtesansen er den sans der først påvirkes negativt, jo ældre man bliver. Lugtesansen påvirkes af det man kalder adoption. Det vil sige at fx lugteindtryk aftager med tiden, hvis man har været udsat for den samme lugt i et stykke tid. Efterhånden som synssansen udvikles, har lugtesansen mindre betydning. Der er dog mange lugte, der bringer minder frem.²

Muskel-ledsansen: Også kaldet den kinæstetiske sans. Sansen fortæller noget om muskler og led, om de er bøjet, eller strakte. Spændte eller afslappende. Sansen gør at, barnet udvikler kontrol over sin krop. Den registrerer og justerer kroppens indbyrdes position og bevægelse i forhold til tyngdekraften. Selvom denne sans er vigtig, er det ikke en, man som sådan er bevidst om, som med for eksempel lugtesansen.

Ligevægts- og bevægelsesansen: Kaldes også labyrintsansen, fordi sansecellerne findes inde i den del af øret, som kaldes labyrint. Disse påvirkes når kroppen bevæges og sender signaler op til hjernen. Denne sans har stor betydning for barnets kontrol og udvikling, af kroppen. Barnet søger også selv aktiviteter som stimulerer denne sans, hvilket for eksempel kan være gyngende og snurre rundt.³

Når man ved hvor vigtig alle sanserne er for børns udvikling, kan man hurtigt se, at det er utrolig vigtigt at børn får lov til at udvikle alle sine sanser, så godt som muligt, for at de ikke skal få problemer. Men som sagt spiller alle sanser hver sin rolle, og har alle stor betydning for den rigtige udvikling. Sanseoplevelser er meget vigtigt for barnet, lige fra det bliver født.

² Pedersen, Bente: **Teorien bag børns bevægelser**, 1. udgave, 1 oplag, 1997, Dafolo Forlag

³ Hyldig, Jette: **Sundhedsfag**, 2. udgave, 1. oplag, 2005, Munksgaard Danmark.

Hvis et barn svigtes sansemæssigt, giver det indlæringsproblemer og barnet får svært ved at begå sig socialt. Sanser og motorik er afhængig af hinanden.

Motorik

”Motorik betyder bevægelse. Det er en betegnelse for menneskers og dyrs bevægelser. Ordet bruges også populært for at beskrive den træning, som børn med mangelfuldt bevægelsesmønster modtager. Man går f.eks. til motorik.” (Grundmotorik testning og træning, s.38)

Børn der er motoriske usikre, kan have det svært. De har svært ved at fornemme deres egen krop og bruger meget tid på at udføre motoriske handlinger, som hos børn på deres egen alder, bare falder helt naturligt. Børn der er motoriske usikre kan bl.a. have svært ved at indgå i sociale relationer, have vanskeligheder ved både faglig og sproglig indlæring, og usikker balance.

Grovmotorik: Bevægelse af kroppens store led. Dette er motorik som udføres af de store led med tilhørende muskler i kroppen, som for eksempel albue, hofte, skulder og knæled.

Finmotorik: Bevægelse af kroppens små led og dertil hørende muskler. Det er håndens, fodens, øjets, mundens og mimikkens led og muskler der er tale om når man snakker om finmotorik. ⁴

Det er sjældent muligt at pege på kun en årsag til, at et barn har problemer med motorikken. Men ved at iagttage et barn kan man finde frem til en, eller tit flere årsager til at barnet har det svært. Når man ved hvad der er galt, er det nemmere at hjælpe barnet. Der findes som sagt mange årsager til at et barn kan være motorisk usikker. Det er både arvelige faktorer, skader i hjernen, komplikationer omkring fødslen og ikke mindst det at være sansemotorisk uerfaren. Barnet har ikke haft den mulighed for at bruge sin krop i samme grad som de børn, som ikke har dårlig motorik. Dette kan skyldes mange forskellige ting, så som perioder med sygdom, været overbeskyttet, eller ikke har haft jævnaldrende legekammerater. ⁵

Som sagt er der mange faktorer, der skal fungere for at udviklingen kan forløbe optimalt. Både de psykiske, sociale og fysiologiske faktorer.

⁴ Brodersen, Anne og Pedersen, Bente: **Grundmotorik testning og træning**, 1. udgave, 1. oplag, 2003. ForfatterForlaget

⁵ Gjesing, Gudrun: **Kropumulige unger**, 3. udgave, 1. oplag, 1999

Psykiske: Det har vist sig at børn der vokser op i et varmt og trykt hjem med god kontakt til forældrene og andre omsorgsgivere bliver opmuntret og får en positiv selvfølelse, og det er et værdifuldt grundlag for et barns motoriske udvikling. Børn der lever i utrygge forhold, får ikke den positive selvfølelse og omsorg, så de får ikke den evne at tro på sig selv. Derved er risikoen for at blive motorisk dårlig udviklet meget større.

Sociale: Mennesker omkring barnet er meget vigtige og har stor betydning for barnets motoriske udvikling. Fx er forældre og søskende rollemodeller for barnet. Men også øvrige personer i barnets liv er vigtige, så som pædagogerne. De er ligeledes rollemodeller og har stor betydning når barnet skal udvikles motorisk. Man ser tit at børn, hvis forældre dyrker meget sport, selv bliver aktive inden for idrætten. Hvorimod forældre der er inaktive, tit smitter af på deres børn.

Fysiologiske: Den motoriske udvikling afhænger også af om kroppen udvikles normalt. Hvis et barns skellet er meget skrøbeligt, skal der ikke meget til for at stoppe et barn i at udfolde sig, i forhold til et andet barn hvis skellet er solidt og derved kan tåle nogle flere knubs og fald.

Dette ses bedst ved hjælp af 2 modeller. Den ene kaldes "*den onde motoriske cirkel*" og den anden "*den gode motoriske cirkel*". (Se bilag nr. 2) Den onde cirkel viser den negative udvikling, mens den gode viser hvilken positiv udvikling barnet kan få. At stimulere betyder, at man skaber rum for en udvikling, som enten allerede er i gang, eller som man kan se er ved at begynde. Man kan kun stimulere en udvikling hos et barn, hvis barnet selv er parat til det. For at tage et eksempel, kan man ikke stimulere et barn på kun 2 måneder til at sidde oprejst. Det er barnet slet ikke klar til. Så det er vigtigt at hjælpe barnet med at få en positiv oplevelse, hvilket får barnet til at tro mere på sig selv. Og derved får barnet mere tro på sig selv, og får lysten til at få flere erfaringer, med det motoriske. Og jo flere positive erfaringer et barn får, jo bedre motorisk bliver det.⁶

Barnets motoriske udvikling fra 3-6 år

Perioden fra at barnet er 3-6 år, kaldes for legebarnsalderen. Barnet bliver mere selvstændigt og vil gerne kommunikere med omverdenen. Barnet leger tit hvad det ser og oplever. Et barn på 3-4 år er motorisk meget aktivt. Det løber rundt, danser, hopper og bruger i det hele taget sin krop rigtig

⁶ Hyldig, Jette: **Sundhedsfag**, 2. udgave, 1. oplag, 2005, Munksgaard Danmark.

meget. Barnet vil gerne hjælpe til og vise at det kan finde ud af forskellige ting. Barnet leger meget rolle lege, som for eksempel far- mor- børn. Når barnet bliver ældre, altså omkring 5-6 års alderen, leger det stadig de samme lege, men kan nu koncentrere sig om legen, i længere tid. Omkring 6 års alderen, kan barnet lege forskellige lege og følge forskellige regler, som for eksempel lege skjul eller spille forbudt.⁷

3-4 år: Barnet kan løbe frit omkring og gå frit på trapper. Kan gå på kantsten eller en bred streg. Grib en stor bold med hænderne, mens en lille bold gribes med hænderne foldet som en skål. Barnet kan også selv tage tøj på, men kan dog knibe med små knapper.

4-5 år: Barnet kan nu gå med rotation i kroppen og stå på et ben. Kan også hoppe frem på to ben. Grib en lille bold med begge hænder.

5-6 år: Her kan barnet lave gadedrengeløb og forskellige dansetrin. Kører på tohjulet cykel, hoppe i hulahopring. Kan også klæde sig selv på.⁸

Dette er selvfølgelig teorien om, hvad et barn skal kunne i den tilsvarende alder. Desværre er der bare mange som ikke udviklingsmæssigt er, så langt endnu, som de burde være ud fra teorien.

Praksisforløb:

Desværre er der mange børn som er motoriske dårlige i børnehaver. Det kan skyldes mange ting. Men det er vigtigt at man prøver at hjælpe disse børn, bedst muligt, for at få en bedre motorik, da det er vigtigt at have i orden, når det gælder deres indlæring. Legen er børns arbejde. Det er gennem leg de udvikler sig og tilegner sig nye færdigheder.

Jeg har valgt nogle forskellige lege ud, hvor alle sanser styrkes. I nogen af dem bruges stort set alle sanser, men i andre er det kun nogle få af dem der spiller ind.

Aktivitet 1: ”Gå rundt opvarmning”

Børnene bevæger sig rundt imellem hinanden. Pædagogen vælger forskellige gangarter. Som fx op på tå, gå med armene op over hovedet, osv. Til sidst kan hvert barn få lov til at vælge en gangart. Som variation, kan man bruge musik. Øvelsen er da at børnene, skal være opmærksom på flere ting på en gang.

⁷ Pedersen Klarlund, Bente: **Børn og motion**, 2005, Nordisk forlag Arnold Busck

⁸ Arentsen, Inge-Lise og Madsen, Susanne: **Sanser og motorik – hvorfor og hvordan?**, 1994. Dafolo Forlag

Aktivitet 2: "Blindebuk"

En blindbuk vælges og skal have bind for øjnene. Nu skal blindbukken fange de andre og gætte hvem det er, uden at kigge. Gætter blindbukken rigtigt, skal den der blev gættet, nu have bind for øjnene.

Aktivitet 3: "Rejsen til Afrika"

Pædagogen fortæller en historie, som der laves nogle bestemte bevægelser til. Disse vises af pædagogen, så alle børn kan følge med i hvad det går ud på. Rejsen kan digtes videre. Eller børnene kan være med til at bestemme en ny rejse og hvad man skal se og møde undervejs. (bilag 1)

Aktivitet 4: "Kat og mus"

Vælg to børn, den ene skal være kat, den anden mus. Resten stiller sig i en rundkreds og holder hinanden i hånden. Musen er inde i kredsen, mens katten er udenfor kredsen. Katten skal prøve at komme ind i kredsen. Men alle i kredsen hjælper musen med at holde katten ude ved hjælp af at hæve og sænke deres arme og stille sig tæt sammen. Hvis katten kommer ind i kredsen, skal musen hurtigt skynde sig ud, uden at katten slipper med ud. Hvis musen bliver fanget, vælges to nye til at være kat og mus.

Aktivitet 5: "Stop musik"

Børnene får en ærtepose hver, som placeres på gulvet. Der spilles noget godt musik. Mens musikken spiller danser børnene rundt mellem hinanden og ærteposerne. Når musikken stopper skal hvert barn finde sin ærtepose, og røre den med den kropsdelt, som pædagogen siger. Variation kan være at hvert barn får lov at bestemme, hvilken kropsdelt der skal røre. Eller man kan også bruge andre rekvisitter end ærteposer.

Aktivitet 6: "To mand frem for en enke" (Er kun for de ældste børn)

Børnene stiller sig op på en række, to og to. En vælges til at være enke, som står forrest i rækken. Når enken råber "to mand frem for en enke, løb" løber de to bagerste ud til hver side og skal prøve at få fat på hinanden, inden at enken fanger en af dem. Den som bliver fanget skal være enke. Den som før var enke, skal danne par med den som ikke blev fanget. De stiller sig forrest i køen.

Aktivitet 7: "Hvad er det for en lugt"

Hvert barn får bind for øjnene. Pædagogen har forskellige ting, som de kan lugte til, og derefter fortælle hvad det er for en lugt og hvad den kan bruges til. Fx lugter barnet til en ost. Og fortæller så hvad man kan bruge ost til. Man kan også variere aktiviteten, ved at lade børnene smage på tingene og derefter igen fortælle hvad det er og hvad det kan bruges til.

Aktivitet 8: "Det var sidste stop"

Børnene ligger på gulvet og slapper af med lukkede øjne. Spil noget stille musik, ikke særlig højt. Pædagogen går rundt og mærker på arme og ben, om børnene er afslappede. Man kan evt. ligge to og to tæt ved siden af hinanden, så man samtidig med at man slapper af, kan mærke den anden.⁹

Ligevægts og bevægelsesansen styrkes fx ved at hoppe og danse til musik. Muskel led sansen kan man styrke ved fx lege hvor man bevæger sig, så som "gå rundt opvarmning" aktiviteten. Ved smags og lugte sansen der er aktivitet 7 rigtig god. De skal både lugte og smage sig frem og samtidig bruge hovedet. Følesansen kan stimuleres ved fx at lege "blindebuk" og "kat og mus". Høresans og synssans bruger man stort set hele tiden, som fx "rejsen til Afrika".

Når man arbejder med de 3 til 6 årige, er det vigtigt, at der altid er noget genkendeligt. Derfor vil jeg starte med "gå rundt opvarmning" og afslutte med "det var sidste stop" hver gang. Derud over vil jeg præsentere børnene for 2 nye lege fra aktivitets listen, hver gang, samt lege en som de gerne selv vil lege, fra sidste gang.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at børn ikke kan koncentreres sig så lang tid ad gangen. Derfor har jeg valgt at samle børnene i ca. 30 minutter. Og at legene skal være sjove og gerne nogle som børnene selv, kan være med til at bestemme, legens gang i.

⁹ Westergaard Mariana, Oddershede Joan, Benta Cecilia, **Bevægelseslege til børnehavebrug**, 1. udgave, 1. oplag, 2005. Frydenlund

Undersøgelsesdel:

TEMA - Børn og bevægelse; Konger over kroppen

Denne artikel handler om, hvor vigtigt det er at børn får trænet deres motorik og bevægelse inden at de starter i skole. Men for at man kan få motoriske stærke børn, kræver det ikke kun at børn får lov til at slå sig fri. Det kræver også af pædagogerne, at de tør få ind og instruere børnene og hjælpe dem, mener Per Kølle der er idrætskonsulent, i Ballerup Kommune.

Børn der har en dårlig motorik, bliver afskåret fra en masse ting. Når deres kammerater fx klatre i træer, kan de motoriske svage børn bare så ved siden af og kigge på. Dette går også ud over det sociale, ikke at kunne være med i alle de spontane lege. Og jo mere motorisk overskud man har, jo bedre bliver man til at sidde stille og være i balance med sig selv, siger Per Kølle.

Der er endda lavet undersøgelser, der viser at skolebørn i Sverige, som fik en times idræt om dagen fra skolestart til og med tredje klasse, fik en meget bedre motorik. De blev endda bedre til matematik og svensk, end den anden gruppe, som ikke havde den times idræt.

Og en undersøgelse fra USA viste at en gruppe, der fik erstattet de boglige timer med idræt, faktisk forblev på samme niveau, som den gruppe børn, som fortsatte med de boglige timer.

Karsten Froberg, som er forsker i fysisk aktivitets betydning for børn og unge, mener at der ikke findes nogle danske undersøgelser, som viser sammenhængen mellem børns motoriske færdigheder og indlæringssevner. Men han er dog ikke spor i tvivl om, at fysisk aktivitet gavner børns opvækst.

Per Kølle og Karsten Froberg er dog enige om at bevægelse, aktiviteter og spontan leg er essentielt for børns motoriske udvikling.¹⁰

Et eksempel på motorisk træning i børnehaven Hedevang Alslev

Efter samtale med en pædagog fra Hedevang børnehave, ang. børns motoriske udfoldelser i institutionen, har jeg fået kendskab til hvordan de i Alslev arbejder med motorisk træning for førskolebørn.

Institutionen har i samarbejde med skole og SFO, udarbejdet et motorisk trænings program, så børn i Alslev får et 3 årigt forløb. Trænings forløbet er på hver ”årgang” på 30 uger, med en ugentlig lektion.

¹⁰ <http://www.bupl.dk/internet/boernogunge.nsf/0/4448C3C04968BB32C1257123003E82C9!OpenDocument>

For førskolebørnenes vedkommende er opgaverne motoriske øvelser, der fokuserer på de tidligste bevægemønstre (krybe og kravle), kropskendskab, øvelser som udvikler hukommelsesspændvidden. Dette betyder at udføre korte og lange beskeder. Samt lege med vægt på socialisering.

Når børnene kommer i børnehaveklasse og senere i 1 klasse, bygges der videre og udvides i træningsprogrammet.

Man vil gerne opnå at barnets parathed til indlæring øges, gennem mestring af kropskontrol. Det er vigtigt at få automatiseret de grundlæggende bevægemønstre, da man derved frigøre hjernen til andet.

Desuden vil de gerne at:

- Barnets mulighed for at udnytte egne ressourcer fysisk, psykisk og socialt fremmes.
- Barnets kropsbevidsthed og kropskontrol styrkes for at forebygge funktionsproblemer og forebygge gener fra bevægeapparatet.
- Barnets selvværd styrkes igennem kommunikation og oplevelse af glæden ved at bruge sin krop.

Der bliver lavet en motorisk iagttagelse af hver enkelt barn, først og sidst i perioden. For at se hvor hver enkelt barn er og hvilken effekt træningen har haft. Det er helt klart at træningen gør en forskel. Børnene bliver meget motoriske velfungerende. Skolen kan ligeledes se en forskel på børnene nu, i forhold til før, hvor den motoriske udfoldelse ikke var så systematisk.

Som en ekstra gevinst, får skolen også her igennem et godt kendskab til deres kommende elever, da børnehaveklasse lærer sidst i perioden, deltager i børnehavens motorisk træning.¹¹

Didaktisk/pædagogisk del

Gennem arbejdet med denne opgave, er det blevet mig klart, hvor vigtig det er at arbejde målbevidst, med motorisk udfoldelser.

Det at have kendskab til børns motoriske udvikling, giver langt større mulighed for at hjælpe de børn som er motoriske dårlige, og dem som eksempelvis har indlæringsproblemer, sociale vanskeligheder, koncentrationsbesvær, mangelfuld tale og sprog.

Jeg er blevet bekræftet i, at børn lærer med hele kroppen og derfor har brug for fysisk udfoldelse, i hverdagen.

¹¹ Interview med en pædagog fra **børnehaven Hedevang** i Alslev.

Når man laver et praksis forløb, er det vigtigt at man gør sig nogle overvejelser inden man sætter forløbet i gang. Det kræver en del overvejelser, for det er ikke alle børn der er på det samme niveau i udviklingen. Alle børn er forskellige og man skal sørge for at der bliver plads til alle. Barnet skal kunne tackle opgaven. Eksempelvis kan et 3 årig barn ikke forstå reglerne i legen ”to mand frem for en enke”.

Pædagogens rolle er utrolig vigtig, når der skal laves aktiviteter sammen med børnene. Pædagogen skal selv synes det er sjovt og går op i de aktiviteter der laves. Dette er vigtigt fordi, børnene ser de voksne som rollemodeller.

Konklusion

Med motoriske aktiviteter kan pædagogen stimulere barnets sanser og motorik, som er vigtigt for barnets udvikling. Det er igennem leg og bevægelse sanserne stimuleres bedst, derfor er det vigtigt at børnene får lov til at lege og udforske verden. Det er den vej man oplever sig selv og omverdenen. Motorik og sansning er nær forbundet og fungerer afhængigt af hinanden.

Det er vigtigt at man ikke overbeskytter børn. Herved opstår der tit understimulering, som gør at barnet ikke udvikles optimalt.

Det er vigtigt at man i institutionerne gør en målrettet indsats for at styrke børnenes motorik.

Mange børn er i det daglige omgivet af mange andre børn, på forholdsvis lidt plads. Og for at dæmpe støjniveauet indenfor igangsættes aktiviteter, som ikke kræver de store fysiske udfoldelser. Dette får store konsekvenser for børnene, da de ikke får muligheden for at bruge deres krop alsidig. Når man nu ved hvor vigtigt det er, at barnet er motorisk veludviklet, skal vi som pædagoger sørge for at eksempelvis legepladsen er indrettet, så barnet tilgodeses både grov og fin motorik. Og hvis ikke institutionen er indrettet med et stort aktivitetsrum, er det vigtigt at man eksempelvis lejer sig ind i en gymnastiksal.

Perspektivering

Hvordan kan en pædagog i løbet af en travl hverdag, opdage et motorisk usikkert barn?.

Hvilken betydning har samfundets udvikling på børns motorik?. Set i forhold til IT og medie verdenen.

Hvilken betydning har kosten og familiens livsstil på barnets motorik?

Litteraturliste

Arentsen, Inge-Lise og Madsen, Susanne: **Sanser og motorik – hvorfor og hvordan?**, 1994. Dafolo Forlag. Side 10, 12-13 (9)

Brodersen, Anne og Pedersen, Bente: **Grundmotorik testning og træning**, 1. udgave, 1. oplag, 2003. ForfatterForlaget. Side 38, 64 (8)

Gjesing, Gudrun: **Kropumulige unger**, 3. udgave, 1. oplag, 1999. Side 39-50 (5)

Hyldig, Jette: **Sundhedsfag**, 2. udgave, 1. oplag, 2005, Munksgaard Danmark. Side 106-109, 125-126, 134-135 (3)

Pedersen, Bente: **Teorien bag børns bevægelser**, 1. udgave, 1 oplag, 1997, Dafolo Forlag. Side 104-105, 132-133, 146, 167-170 (1)

Pedersen Klarlund, Bente: **Børn og motion**, 2005, Nordisk forlag Arnold Busck. Side 28-29 (2)

Westergaard Mariana, Oddershede Joan, Benta Cecilia, **Bevægelseslege til børnehavebrug**, 1. udgave, 1. oplag, 2005. Frydenlund. (6)

Internet:

<http://www.bupl.dk/internet/boernogunge.nsf/0/4448C3C04968BB32C1257123003E82C9!OpenDocument> (7)

Interview:

Interview med en pædagog fra **børnehaven Hedevang** i Alslev.